

Ši informacijos suvestinė parengta kartu su *ES notariatų taryba (CNUJ)*.

1 Kaip išdėstoma paskutinė valia dėl turto palikimo (testamentu, bendruoju testamentu, paveldėjimo susitarimu)?

Pagal Rumunijos teisę draudžiama sudaryti bendrąjį testamentą ir paveldėjimo susitarimą.

Galima sudaryti šių dviejų rūšių testamentus: autentišką testamentą ir ranka surašytą testamentą.

Ranka surašytas testamentas yra testatoriaus surašytas ir pasirašytas testamentas, kuriame nurodoma jo sudarymo data ir kuris prieš jį vykdant pateikiamas notarui siekiant, kad testamentas būtų tinkamai užantspauduotas ir įteisintas.

Autentišką testamentą vykdo notaras arba kitas asmuo, kuriam suteiktos viešosios valdžios įgaliojimai. Autentiško testamento turinį testatorius padiktuoja notarui, kuris jį užrašo ir garsiai perskaito, paminėdamas šiuos formalumus. Tuo atveju, jeigu testatorius jau sudarė testamentą, jį garsiai perskaito notaras ir po to testatorius patvirtina, kad testamente pareikšta jo paskutinė valia. Testamentą pasirašo notaras, o autentifikavimo procedūra užbaigiama, kai testamentą pasirašo notaras. Per autentifikavimo procedūrą testatoriui gali padėti vienas arba du liudytojai. **Konfidencialūs testamentai**, kuriuos ypatingomis aplinkybėmis padedant dviem liudytojams sudarė tam tikri pareigūnai, turi autentiško dokumento įrodomąją galią.

Jeigu pagal testamentinę išskirtinę specializuotoms institucijoms testamentu paliekamos pinigų sumos, būtina įvykdyti atitinkamuose specialiuose teisės aktuose nustatytas konkrečias oficialias sąlygas.

Testamente **pateikiamos** nuostatos dėl (ne)tiesioginio testamentinės išskirtinės gavėjo, palikimo padalijimo, paveldėjimo teisės atėmimo, testamento vykdytojų paskyrimo, įpareigojimų, testamentinių išskirtinių atšaukimo ir pan.

Su palikėjo palikimo / turto perdavimu susijusios nuostatos vadinamos testamentinėmis išskirtinėmis. **Testamentinės išskirtinės** yra universalios arba suteikiamos atsižvelgiant į universalią / konkrečią teisę. **Universalia testamentine** išskirtine suteikiamos teisės į visą palikimą, o **testamentine išskirtine, atsižvelgiant į universalią teisę** suteikiamos teisės į palikimo dalį.

Žr. Civilinio kodekso 1034 ir kitus straipsnius.

2 Ar paskutinė valia turi būti registruojama, ir jeigu taip, koku būdu?

Testamento autentiškumą tvirtinantis notaras privalo jį įregistruoti **Nacionaliniame notariname paveldėjimo dokumentų įrodymų registre** (Registrul naționa Inotarial de evidentă a liberalităților RNNEL), kuriame taip pat registruojamos dovanojimo sutartys.

Žr. Civilinio kodekso 1046 straipsnį ir jų veiklos įstatymo Nr. 36/1995 (nauja redakcija) 162 straipsnį.

3 Ar taikomi laisvės išreikšti paskutinę valią dėl turto palikimo apribojimai (pvz., privalomoji palikimo dalis)?

Privalomoji palikimo dalis yra palikimo dalis, į kurią turi teisę įpėdiniai pagal įstatymą (pergyvenęs sutuoktinis, palikuonys ir privilegijuoti aukštutinės linijos giminaičiai – palikėjo tėvas (motina)), net jeigu tai prieštarauja palikėjo norams. Kiekvienam asmeniui, turinčiam teisę gauti privalomąją palikimo dalį, priklausančią privalomąją palikimo dalį sudaro pusė palikimo dalies, kuri jiems priklausytų kaip įpėdiniui pagal įstatymą, jeigu nebūtų kokių nors paveldėjimo dokumentų arba nebūtų atimta paveldėjimo teisė.

Žr. Civilinio kodekso 1086 ir kitus straipsnius.

4 Jei paskutinė valia dėl turto palikimo neišreikšta, kas yra paveldėtojas ir kiek turto paveldi?

Palikimas pereina įpėdiniais pagal įstatymą, t. y. pergyvenusiam sutuoktiniui ir palikėjo giminaičiams šia eilės tvarka:

pirmos eilės įpėdiniais – palikuonims;

antros eilės įpėdiniais – aukštutinės linijos giminaičiams ir privilegijuotiems šoninės linijos giminaičiams;

trečios eilės įpėdiniais – įprastiems aukštutinės linijos giminaičiams;

ketvirtos eilės įpėdiniais – įprastiems šoninės giminytės linijos giminaičiams.

Palikuonys ir aukštutinės linijos giminaičiai turi paveldėjimo teisę nepaisant jų giminytės su palikėju laipsnio, o šoninės giminytės linijos giminaičiai turi paveldėjimo teisę iki ketvirto laipsnio.

Paveldėti atstovavimo teise gali tik mirusiojo vaikų palikuonys ir mirusiojo brolių ir seserų palikuonys. Paveldint atstovavimo teise, palikimas padalijamas pagal tėvo giminytės liniją. Jeigu giminytės linijoje yra daugiau nei viena giminytės šaka, atitinkama giminytės linijos giminaičiams priklausanti palikimo dalis dalijama lygiomis dalimis.

Pergyvenęs sutuoktinis palikimą kartu su bet kurios eilės įpėdiniais pagal įstatymą paveldi toliau nurodytomis dalimis:

1/4 palikimo, jeigu likusi dalis pereina palikuonims;

1/3 palikimo, jeigu likusi dalis pereina privilegijuotiems aukštutinės linijos giminaičiams ir privilegijuotiems šoninės giminytės linijos giminaičiams;

1/2 palikimo, jeigu likusi dalis pereina privilegijuotiems aukštutinės linijos giminaičiams arba privilegijuotiems šoninės giminytės linijos giminaičiams;

3/4 palikimo, jeigu likusi dalis pereina įprastiems aukštutinės linijos giminaičiams arba įprastiems šoninės giminytės linijos giminaičiams.

Pergyvenęs sutuoktinis turi teisę gyventi sutuoktinių būste ir gali paveldėti namų baldus ir bendrus namų ūkio buitinius prietaisus.

Palikuonys, mirusiojo vaikai ir jų palikuonys turi pirmenybės teisę prieš bet kurios kitos rūšies įpėdinius ir jie turi teisę paveldėti eilės tvarka, kuri nustatoma atsižvelgiant į giminytės artumo laipsnį. Jeigu pergyvenęs sutuoktinis įgyvendina paveldėjimo teisę, palikuonys kolektyviai gauna 3/4 palikimo.

Privilegijuoti aukštutinės linijos giminaičiai yra mirusiojo tėvas ir motina, o jiems priklausanti palikimo dalis padalijama lygiomis dalimis.

Privilegijuoti šoninės linijos giminaičiai yra mirusiojo broliai ir seserys ir jų palikuonys iki ketvirto laipsnio.

Jeigu pergyvenęs sutuoktinis palikimą paveldi kartu su privilegijuotais aukštutinės linijos ir privilegijuotais šoninės giminytės linijos giminaičiais, antros eilės įpėdiniais priklauso 2/3 palikimo; antros eilės įpėdiniais priklauso 1/2 palikimo, jeigu yra arba privilegijuotų aukštutinės linijos giminaičių, arba privilegijuotų šoninės linijos giminaičių.

Privilegijuotiems aukštutinės linijos giminaičiams ir privilegijuotiems šoninės giminystės linijos giminaičiams priklausanti palikimo dalis jiems padalijama atsižvelgiant į privilegijuotų aukštutinės linijos giminaičių skaičių. Jeigu yra vienišas tėvas (motina), jam atitenka 1/4 palikimo, o privilegijuoti šoninės giminystės linijos giminaičiai turi teisę gauti 3/4 palikimo. Jeigu yra abu tėvai, jiems bendrai atitenka 1/2 palikimo, o privilegijuoti šoninės giminystės linijos giminaičiai turi teisę gauti likusią 1/2 palikimo.

Privilegijuotiems šoninės giminystės linijos giminaičiams atitenkanti palikimo dalis jiems padalijama lygiomis dalimis arba, jeigu jie paveldi atstovavimo teise, palikimas padalijamas tėvo giminystės linijos giminaičiams. Jeigu šoninės giminystės linijos giminaičiai yra susieti įvairiais giminystės ryšiais, palikimas motinos ir tėvo giminystės linijos giminaičiams padalijamas lygiomis dalimis taikant pirmiau išvardytas taisykles. Šoninės giminystės linijos giminaičiai, kurie su palikėju yra susiję pagal abi giminystės linijas, gauna sukauptas dalis.

Jeigu įpėdinių nėra, laikoma, kad tai yra **palikimas, į kurį nėra pretendentų**, ir jį perima vietos, kurioje yra palikimas jo padalijimo metu, savivaldybė arba miestas.

Žr. Civilinio kodekso 970–983 ir 1135–1140 straipsnius.

5 Kokia institucija kompetentinga:

5.1 spręsti paveldėjimo klausimus?

Kompetenciją taikyti ne ginčo tvarka vykdomas paveldėjimo procedūras turi notari, o pirmosios instancijos teismai („Judecătorie“) paveldėjimo bylas nagrinėja ginčo tvarka.

Įpėdinis arba bet kuris kitas suinteresuotas asmuo gali tiesiogiai perduoti bylą teismui po to, kai pateikia notaro patvirtintą pažymėjimą dėl paveldėjimo įregistravimo patikrinimo.

Žr. įstatymo Nr. 36/1995 101 ir kitus straipsnius ir Civilinio proceso kodekso 193 straipsnį.

5.2 priimti pareiškimą dėl paveldėjimo atsisakymo arba priėmimo?

Žr. b punktą.

Įpėdinis aiškiai priima palikimą, kai vienareikšmiškai prisiima įpėdinio teisę / statusą. Šis priėmimas yra laikomas numanomu, kai atliekamas priimant dokumentą / atliekant veiksma, kurį priimti / atlikti gali tik įpėdinis (Civilinio kodekso 1108 straipsnis).

Pareiškimas dėl palikimo atsisakymo padaromas notaro akivaizdoje arba Rumunijos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje (Civilinio kodekso 1120 straipsnio 2 dalis).

Visi notariniai dokumentai, kuriais priimamas palikimas arba jo atsisakoma, registruojami Nacionaliniame paveldėjimo opcijų notariniame registre (Registrul național notarial de evidență a optiunilor succesoriale RNNEOS).

5.3 priimti pareiškimą dėl testamentinės išskirtinės priėmimo arba atsisakymo?

Žr. b punktą.

5.4 priimti pareiškimą dėl privalomosios palikimo dalies priėmimo arba atsisakymo?

Žr. b punktą.

Pradėjus paveldėjimo procedūrą paveldėjimo dokumentuose, kuriais nepaisoma privalomosios palikimo dalies reikalavimo, nurodyta palikimo dalis gali būti sumažinta asmenų, turinčių teisę gauti privalomąją palikimo dalį, paveldėtojų ir asmenų, turinčių teisę gauti privalomąją palikimo dalį, kreditorių, neturinčių reikalavimo užtikrinimo priemonių, prašymu. Jeigu yra keletas asmenų, turinčių teisę gauti privalomąją palikimo dalį, reikalavimas dėl palikimo dalies sumažinimo taikomas neviršijant pareiškėjui priklausančios privalomosios palikimo dalies ir jis yra palankus pareiškėjui. Sumažinus palikimo dalį, negalioja testamentinės išskirtinės arba grąžinamos dovanos.

Žr. Civilinio kodekso 1092–1097 straipsnius.

6 Trumpai aprašykite nacionalinės teisės procedūrą, pagal kurią sprendžiami paveldėjimo klausimai, įskaitant turto realizavimo ir padalijimo klausimus (taip pat nurodykite, ar paveldėjimo procedūrą turi pradėti teismas ar kita kompetentinga institucija, ar ji pradeda automatiškai).

Notarinė paveldėjimo procedūra pradeda gavus prašymą. Prašymas įregistruojamas notaro paveldėjimų registre, o vėliau – notarų rūmų paveldėjimo registre. Notaras, įgaliotas pradėti paveldėjimo procedūrą, patikrina, ar turi teritorinę jurisdikciją, ir priima sprendimą iškviesti teisę į palikimą turinčius asmenis, o jeigu yra sudarytas testamentas, iškviečia testamentinės išskirtinės gavėją, testamento vykdytoją, veiksnumo neturinčio įpėdinio teisinį atstovą ir priežiūros institucijos arba viešojo administravimo institucijos atstovą (jeigu nėra pretendentų į palikimą). Notaras patvirtina įpėdinių ir testamentinės išskirtinės gavėjų veiksnumą, jų teisių apimtį ir nustato palikėjo palikimą sudarantį turtą.

Įpėdinių skaičius ir veiksnumas ir (arba) testamentinės išskirtinės gavėjų teisė nustatoma naudojant civilinės būklės aktus, testamentą ir padedant liudytojams. Su palikimo turtu susijusius įrodymus sudaro oficialūs dokumentai / bet kurios kitos įstatymu pripažįstamos įrodymo priemonės.

Žr. įstatymo Nr. 36/1995 101–118 straipsnius.

Įpėdinis / bet kuris kitas suinteresuotas asmuo gali tiesiogiai įpareigoti kompetentingą teismą po to, kai pateikia notaro patvirtintą pažymėjimą dėl paveldėjimo įregistravimo patikrinimo. Teismas turtą gali padalyti remdamasis šalių susitarimu arba, jeigu tokio susitarimo nėra, teismas privalo nustatyti turtą, įpėdinio statusą, palikimo dalį, gautinas sumas, skolas ir įsipareigojimus. Teismas gali priimti sprendimą dėl perteklinių paveldėjimo dokumentų panaikinimo ir parengti ataskaitą dėl dovanų. Turtas padalijamas natūra suformuojant dalis arba perduodant turtą vienam iš įpėdinių, reikalaujant sumokėti priklausančias sumas likusiems įpėdiniams. Teismas gali nuspręsti parduoti turtą, jeigu su tuo sutinka šalys, arba gali pavesti vykdymo pareigūnui parduoti turtą viešo aukciono būdu. Teismas priima sprendimą ir padalija vieno iš įpėdinių kitų įpėdinių naudai deponuotas sumas ir pardavus turtą gautas sumas.

Žr. įstatymo Nr. 36/1995 108 straipsnį ir Civilinio proceso kodekso 193 straipsnio 3 dalį.

Visiems įpėdiniams sutikus notaras gali **likviduoti su palikimu susijusius įsipareigojimus**, notaras taip pat gali surinkti visas gautinas sumas, sumokėti skolas ir įvykdyti įsipareigojimus, parduoti kilnojamąjį turtą (i), vykdyti konkrečias testamentines išskirtines.

Privalomoje preliminarioje stadijoje notaras išduoda **palikimo likvidavimo liudijimą**, kuriame pateikiamas palikimo apyrašas (gautinos sumos ir įsipareigojimai), nurodomi įpėdiniai ir jiems priklausančios palikimo dalys, taip pat įpėdinių sutikimas dėl įsipareigojimų likvidavimo priemonių, paskirtas likvidatorius ir palikimo likvidavimo terminas.

Likvidatorius surenka su palikimu susijusias gautinas sumas, sumoka skolas ir parduoda turtą. Likvidatorius pateikia paskirtam notarui ataskaitą, nurodydamas veiksmus, kuriuos atliko siekdamas surinkti gautinas sumas, ir skolų grąžinimo būdą. Baigęs procedūrą, notaras išduoda **paveldėtojo liudijimą**, o palikimo apyraše nurodoma grynoji likviduoto palikimo vertė.

Žr. įstatymo Nr. 36/1995 119–132 straipsnius ir Civilinio proceso kodekso 1114 straipsnį.

Palikimas įpėdiniams padalijamas po likvidavimo procedūros išdavus įpėdinio pažymėjimą. Palikimas gali būti padalijamas savanoriškai. Pergyvenęs sutuoktinis ir mirusiojo palikuonys, turintys teisę į paveldėjimą pagal įstatymą, yra įpareigoti grąžinti dovanas ir jiems netaikomos jokios šios pareigos išimties.

Įsipareigojimų įvykdymas. Su palikimu susijusių įsipareigojimų padalijimo pagal įstatymą išimtis

Universalus įpėdinis ir universalią teisę turintys įpėdiniai privalo prisidėti prie su palikimu susijusių skolų grąžinimo ir su palikimu susijusių įsipareigojimų įvykdymo, atsižvelgdami į atitinkamą savo palikimo dalį.

Asmeniniai įpėdinių kreditoriai ir bet kuris suinteresuotas asmuo gali prašyti padalyti palikimą arba pasinaudoti teise dalyvauti savanoriškai dalijant palikimą arba įstoti į palikimo dalijimo procedūrą. Kreditorių prašymai registruojami Nacionaliniame kreditorių, kurie yra fiziniai asmenys, ir prieštaravimų palikimo padalijimui įrodymų notariniame registre (RNNEC – Registrul național notarial de evidentă a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral).

Universalus įpėdinis / universalią teisę turintis įpėdinis, kuris permokėjo gražinant bendrą skolą, turi teisę regreso tvarka pareikšti reikalavimą kitiems įpėdiniams, tačiau tik dėl kiekvieno įpėdinio atitinkamos bendros skolos dalies, net jeigu ji buvo perleista kreditoriams.

Aukštutinės linijos giminaičių turto padalijimas

Aukštutinės linijos giminaičių turtas palikuonims gali būti padalijamas dovanavimo sutartimi arba testamentu. Jeigu į palikimą nebuvo įtrauktas visas turtas, neįtrauktas turtas padalijamas pagal įstatymą.

Žr. Civilinio kodekso 669–686 ir 1143–1163 straipsnius.

7 Kaip ir kada asmuo tampa įpėdiniu ir testamentinės išskirtinės gavėju?

Asmuo gali paveldėti, jeigu yra *gyvas* paveldėjimo procedūros pradėjimo momentu ir (arba) turi veiksnumą gauti paveldėjimo dokumentus, turi paveldėjimo teisę, yra vertas palikimo ir jam neatimta paveldėjimo teisė.

Teisę į palikimą turintis asmuo gali priimti palikimą arba jo atsisakyti. Testamentinės išskirtinės gavėjas, kuris yra įpėdinis pagal įstatymą, gali pasinaudoti viena iš šių teisių. Jeigu, nors ir nebuvo pažeista teisė į privalomąją palikimo dalį, iš testamentu matyti, kad mirusysis norėjo sumažinti įpėdiniui pagal įstatymą priklausantią palikimo dalį, pastarasis gali veikti tik kaip testamentinės išskirtinės gavėjas.

Žr. Civilinio kodekso 957–963, 987, 989, 993, 1074–1076, 1100 ir 1102 straipsnius.

8 Ar įpėdiniai atsako už mirusiojo skolas, ir jei taip, kokiomis sąlygomis?

Taip, žr. 6 klausimą.

9 Kokių dokumentų ir (arba) informacijos paprastai reikalaujama registruojant nekilnojamojo turto?

Prie prašymo įregistruoti žemės kadastrę pridamas dokumento originalas / notaro patvirtinta tokio dokumento kopija, o jeigu yra priimtas teismo sprendimas, – autentiška kopija su žyme „galutinis“. Užbaigiant registraciją pateikiamas žemės kadastro pareigūno išduotas registracijos įrodymas, jeigu dokumentas atitinka tam tikrus oficialius reikalavimus; nurodoma šalies tapatybė ir nekilnojamojo turto identifikacinis numeris; pateikiamas notaro patvirtintas vertimas (jeigu tai yra autentiškas notaro dokumentas, jį turi būti priėmęs Rumunijos notaras); žemės kadastro nuorašai; mokesčio sumokėjimo kvitas ir t. t. Pirmoji nekilnojamojo turto registracija integruotoje kadastro ir žemės kadastro informacinėje sistemoje taip pat gali būti atliekama remiantis įpėdinio liudijimu ir kadastro dokumentais.

9.1 Ar administratorius skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius? Jei jis skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius, kokių veiksmų tam reikia imtis?

Savanoriškas paskyrimas

Testatorius gali paskirti vieną ar daugiau asmenų, kuriems suteikia įgaliojimus vykdyti testamentą. Testamentu vykdytojas tvarko palikimą ne ilgiau nei dvejus metus nuo paveldėjimo procedūros pradžios. Teismo sprendimu šis terminas gali būti pratęstas.

Privalomas paskyrimas

Jeigu skolininkas miršta prieš paskiriant vykdymo pareigūną, privalomo vykdymo negalima pradėti, o jeigu skolininkas miršta po procedūros pradėjimo, jį negali būti tęsiama, kol palikimas nėra priimtas arba nėra paskirtas palikimo patikėtinis / specialus palikimo patikėtinis. Jeigu kreditorius arba vykdymo pareigūnas sužinojo apie skolininko mirtį, jis turi pareigą prašyti, kad kompetenciją pagal paskutinę mirusiojo nuolatinę gyvenamąją vietą turintis notarų rūmai įregistruotų mirties faktą specialiame registre, pradėtų privalomą vykdymo procedūrą ir išduotų liudijimą. Šiame liudijime turėtų būti nurodyta, ar palikimas buvo padalytas, o jeigu taip, jame reikėtų nurodyti įpėdinius ir ar iki palikimo priėmimo buvo paskirtas patikėtinis.

Jeigu yra turto pardavimo, praradimo, pakeitimo ir (arba) sunaikinimo rizika, notaras užantspauduoja turtą arba perduoda jį patikėtiniui.

Iki palikimo priėmimo arba jeigu įpėdinis nežinomas, notaras gali paskirti specialų palikimo patikėtinį, kad šis apsaugotų galimo įpėdinio teises.

Žr. Civilinio proceso kodekso 686 straipsnį, Civilinio kodekso 1117 straipsnio 3 dalį, 1136 ir 1077–1085 straipsnius.

9.2 Kas įgaliotas vykdyti mirusiojo paskutinę valią ir (arba) administruoti turtą?

Testamento vykdytojas, likvidatorius, įpėdinis pagal įstatymą / įpėdinis pagal testamentą, paskirtas globėjas patikėtinis (žr. a punktą).

Likvidatorių, kuris savo pareigas vykdo prižiūrimas notaro, gali paskirti mirusysis, įpėdiniai arba teismas.

Žr. įstatymo Nr. 36/1995 124 straipsnį, Civilinio kodekso 1117 straipsnio 3 dalį, 1136 straipsnį.

9.3 Kokie yra administratorių įgaliojimai?

Žr. a punktą.

Testamento vykdytojas užantspauduoja turtą, sudaro palikimo apyrašą, prašo, kad teismas leistų parduoti turtą, sumoka su palikimu susijusias skolas ir surenka su palikimu susijusias gautinas sumas.

Žr. Civilinio kodekso 1077–1085 straipsnius, įstatymo Nr. 36/1995 101–132 straipsnius.

10 Kokie dokumentai vykdančiam paveldėjimo procedūrą ar ją užbaigus pagal nacionalinę teisę paprastai išduodami paveldėtojų statusui ir teisėms patvirtinti? Ar jie turi konkrečią įrodomąją galią?

Notaras parengia motyvuotą išvadą ir, atsižvelgdamas į palikimo padalijimą, priima galutinę išvadą, kuria remiantis išduodami įpėdinio / testamentinės išskirtinės gavėjo liudijimai.

Įpėdinio pažymėjime nurodomas teisių apimtis nustatymo būdas ir jis naudojamas kaip įpėdinio veiksnumo ir turinės teisės įrodymas. Notaras gali išduoti **įpėdinio statuso liudijimą**, kuriame nurodomas teisių kiekis, turinys ir apimtis, bet ne palikimas.

Jeigu įpėdinių nėra, laikoma, kad į palikimą nėra pretendentų, ir išduodamas **palikimo, į kurį nėra pretendentų, liudijimas**.

Notaras gali atnaujinti procedūrą, kad iki galo parengtų notaro išvadą dėl turto, kuris nebuvo aptartas, ir išduoda **įpėdinio liudijimo priedėlį**.

Asmenys, kurie mano patyrę žalą, gali pateikti teismui prašymą pripažinti liudijimą negaliojančiu ir nustatyti jų teises. **Jeigu liudijimas pripažįstamas negaliojančiu, notaras išduoda naują įpėdinio liudijimą, kuris pagrįstas galutiniu teismo sprendimu.**

Pateikdamas skundą dėl paveldėjimo, universalus įpėdinis / universalią teisę turintis įpėdinis bet kuriuo metu gali gauti patvirtinimą apie tokį savo statusą, kuriuo gali remtis asmens, kuris palikimu disponuoja neturėdamas *jokių* turinių teisių, atžvilgiu.

Nagrindėdami paveldėjimo bylą ginčo tvarka, teismai priima išvadas ir sprendimus. Sprendimas dėl palikimo padalijimo turi privalomąją galią ir gali būti vykdomas, kai įsiteisėja.

Žr. Civilinio kodekso 1130–1134, 1635–1639 straipsnius, įstatymo Nr. 36/1995 111–118 ir kitus straipsnius.

Paskutinis naujinimas: 13/10/2015

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.